

Referát - bronz a halštát stř. Evropy – seminář

Typy sídlištních objektů a jejich interpretace.

Zahloubené sídlištní objekty představují drtivou většinu zkoumaných archeologických situací. Tyto objekty plnily celou řadu funkcí a jejich přesný význam není vždy znám. Problémem při interpretaci je pak to, že buď vlivem postdepozičních procesů nebo radikální skrývkou před výzkumem se nedochová nadložní stratigrafie. Objekty, které se nám rýsují zahloubené v podloží, nejsou tedy celé. A při interpretaci musíme mít na paměti, že pracujeme jen s torzy. Bez nadložních situací nemůžeme dostatečně pozorovat stratigrafické vztahy mezi jednotlivými objekty (pokud se nevyskytne superpozice).

Výzkumy, kde byla zkoumaná i nadložní vrstva, ukázaly, že velké množství objektů (hlavně menších, např. kulových jamek) vůbec do podloží nezasahuje. To vysvětluje, proč často při výzkumu jen v podloží nedává změř kulových jamek a menších objektů valný smysl a nejsme mnoho schopni říct o zástavbě sídliště či účelu objektů.

Při interpretaci kulturních jam je dalším problémem neznámý časový interval mezi hloubením, užíváním a zásypem jámy. U zásypu je ještě důležité, zda vznikl samovolně vlivem přírody nebo člověkem, a jestli byla jáma zasypaná jednorázově či pozvolně (to je důležité z hlediska datování, zda materiál v ní obsažený je s ní současný, právě při neexistenci stratigrafických vztahů z ostatními jámami je materiál jedinou pomůckou pro vytvoření chronologie sídliště).

Dalším z mnoha problémů s interpretací objektů je to, že v průběhu své existence mohly několikrát změnit svůj účel. Například pokud jáma přestala být již využívána k účelu, ke kterému byla zbudována, a sídliště nebylo opuštěno, mohla být jáma využita jako odpadní. Materiál v ní pak pochází z tohoto sekundárního využití a nic nám neřekne o původním významu jámy.

Při interpretaci sídlištních objektů je nutné brát v úvahu torzovitost těchto informací. Pro detailnější zkoumání objektů je nutná jejich typologie, na základě které lze vysledovat význam objektu i tam, kde se nepodařilo objekt zachytit celý nebo nedostatek pramenů znemožňuje jeho interpretaci.

Literatura:

ADÁMEK, F. 1961: Pravěké hradisko u Obřan, Brno.

VĀŘEKA, P. 2003: Archeologie pravěkých jam. Typologie zahloubených objektů na sídlišti knovízské kultury v Praze-Hostivaři. In: Šmejda, L. - Vařeka, P. (ed.), Sedmdesát neustupných let Plzeň 219-256.

ČTVERÁK, V. - SLAVÍKOVÁ, M. 1985: Knovízské hrnčářské objekty z Černošic, okr. Praha-západ, AR 37, 3-20.